

Blaðredaktiónirnar liva víðari

Tað er tørvur á redaktiónum, sum halda eygað við makthavaraum, varpa ljós á samfelagsins skuggasíðir og viðger tíðindi á kritiskan hátt, so borgarin veit, hvat vendir upp og hvat vendir niður, skrivar Barbara Holm, blaðstjóri

BARBARA HOLM

Blaðdeyði. Eitt, fyri okkum, óhugnaligt hugtak, sum hevur ulmað í alheimssamfelagnum í nøkur ár eftir hondini, tikið fram ferð eftir ferð í greinum í somu bløðandi bløðum.

Samstundis vísir tað seg, at størsti eftirspurningurin, tá ið umræður tíðindi, er júst eftir gomlu bløðunum. Ella í øllum førum gomul blaðredaktiónunum. Tí millum tær størstu tíðinda heimasíðurnar í heiminum eru tær hjá gomul bløðunum – tað verið seg Washington Post, The New York Times, USA Today, Wall Street Journal, New York Daily News og so framvegis. Og hyggja vit eftir til dømis Danmark – sum vit kanska ov ofta samanbera okkum við – so er tendensurin tann sami. Tær nógv vitjaðu tíðindasíðurnar eru tær, sum upprunaliga og framvegis eru avísir eisini. Politiken, JyllandsPosten, EkstraBladet og so frameftir.

Her í Føroyum eru vit serlig, men tó ikki so serlig, at hesin trendur ikki eisini er galdandi í Føroyum.

Tí tá ið tíðindi komu ókeypis á netið her heima um aldarskiftið, var portal.fo tann síðan, sum var høvuðspulsæðrin hjá føroysku tjóðini at fáa tíðindi um føroysk viðurskifti. Og portal.fo var tá barnið hjá Sosialinum, sum tá í tíðini eisini gav út fimm bløð um vikuna.

Í dag er portal.fo nakað annað, meðan in.fo er komið í staðin sum barnið hjá nú 90 ára gamla blaðnum. Tað eru í Føroyum, eins og aðrastaðni í heiminum, eisini vælumtøktir miðlar, sum ikki fáast við annað enn tíðindi á internetinum, men tað er ikki at taka munnin ov fullan um eg sigi, at in.fo telist millum tær allarstørstu í Føroyum. Summi vildu sagt tann størsta, onnur næst ella trið størsta. Tað veldst ivaleyst um, hvussu litfagurt lesaratølini hjá teimum ymsu síðunum verða gjørd upp.

Altíð til reiðar

Tað er tó eitt, sum gamli Sosialurin og nýggja in.fo hava, sum ongantíð kann gerast upp í lesaratølum ella øðrum barometrum av populistiskum slag. Tað er ein stór redaktión, sum hvønn dag, 365 dagar um árið, heldur fingurin á pulsinum í føroyska samfelagnum. Sum fyrsta jóladag brúkar tíma omaná tíma til arbeiðis fyri at lata føroyingar vita standin og hoyra ávaringarnar frá myndugleikunum, tá illveður er. Tað eru verulig fólk, sum seta halgidagar, føðingardagar, ferir og alt til viks fyri at fáa tíðindi út til tín. Og tú kanst spyrja - hví ger man so tað.

Eg var í Føroya rætti ein leygardag herfyri og sat undir liðini á einum starvs-

– Tað er tørvur á journalistum, sum hvønn einasta dag fara til arbeiðis við tí fyri eyga at vera fjórða statsvaldið og sum halda myndugleikum til svars fyri tað, sum tey gera, sigur Barbara Holm, blaðstjóri á Sosialinum

Mynð: Álvur Haraldsen

felaga frá einum øðrum miðli. Meðan bíðað varð eftir teimum skuldsettu, lat í einum “strævið at vera so forvitin, at man má fara inn í rættin í góðveðrinum”.

Eg veit, at viðkomandi einki ringt meinti við tann setningin.

Tá vóru vit tó báðar skjótar at siga “vit eru ikki forvitnar, vit gera okkara arbeiði”. Og okkara arbeiði er, at vit altíð, hvønn dag, royna at upplýsa føroysku tjóðina um viðurskifti, sum hava týðning fyri borgaran.

Vit royna hvønn dag at viðgera tað, sum hendir á politiska, samfelagsliga, mentanarliga, ítróttarliga og øðrum økjum, so at føroyingurin fær innlit, fær kunning og fær allar upplýsingar viðkomandi fyri at taka væl grundaðar avgerðir.

Tørvur á redaktiónum

So blaðdeyðin. Hvar er hann í øllum hesum her.

Fyri meg er tað eitt sindur sum at rópa úlvurin kemur. Eg trúgvi ikki upp á dómadagsprofetiarnar longur. Og orsökkin er einföld.

Tað er tørvur á redaktiónum. Tað er tørvur á journalistum, sum hvønn einasta dag fara til arbeiðis við tí fyri eyga at vera fjórða statsvaldið, sum heldur myndugleikum til svars fyri tað, sum tey gera. Sum varpa ljós á samfelagsins skuggasíður; sum viðgera øll tíðindi á ein kritiskan hátt, so borgarin veit, hvat vendir upp og hvat vendir niður.

Og eg veit, at tað er vert at rinda fyri – blaðdeyði ella ikki.

Á hesari síðuni høvdu ivaleyst summi vænta eina áheitan um at halda fram við at keypa 90 ára gamla hjartabarni hjá okkum í Miðlahúsinum. Og ja, tað er hetta partvist eisini.

Men eg haldi ikki tú, kæri lesari, skal keypa Sosialin bara fyri at stuðla okkara

arbeiði. Eg haldi, at tú skalt keypa Sosialin, tí tað er har, at tann gravandi, viðkomandi, kritiski journalistikkurin er í dag.

Ímynda tær einar Føroyaruttan føroysk tíðindi? Ella einar Føroyar einans við óviðgjørðum tíðindaskrivum og lesarabrævum at síggja? Hvat um eingin setti spurnartekin við skattamálið hjá Eik? Ella eingin varpaði ljós á umstøðurnar hjá teimum gomlu? Ella um eingin spurdi, hví ung fólk eru kriminellir narkomanar, sum ferð eftir ferð enda í fongsl? Ella eingin viðgjørði alt tað, sum tey ráðandi siga, við kritiskum brillum?

Við tí kritiska journalistikkinum tættast at hjartanum eri eg sannførd um, at okkara 90 ára gamla hjartabarn eigur minst 90 ár aftrat. Tí blaðdeyði ella ikki – góð tíðindi fara altíð at vera neyðug – í pappír, á netinum og ivaleyst á øðrum platformum eisini, sum tíðin gongur.